

דו"ח מילולי 1 ינואר 2015 – 31 דצמבר 2015

דו"ח זה מסכם את פעילות המוקד לפליטים ולמהגרים לשנת 2015.

סיוע פרטני

הקו חם של המוקד מאויש על ידי שלושה אנשי צוות, 3 מתנדבי שירות לאומי, שני מתורגמנים ומתנדבים. במהלך שנת 2015 הגיש הקו החם סיוע לכ – 3,500 מהגרים ומבקשי מקלט, במסגרת קבלת קהל (18 שעות בשבוע), מענה טלפוני ו – 138 ביקורים בשלושת מתקני הכליאה השונים למהגרים. הפונים אלינו מגיעים ממדינות שונות. הקבוצה הגדולה ביותר היא מאריתראה.

תשומת לב מיוחדת ניתנת לשחרור ממעצר ובמיוחד לשחרורן של אוכלוסיות פגיעות דוגמת קרבנות עיניים וכן למניעת מעצר. בנוסף, אנו מסייעים ללקוחותינו להאריך את אשרותיהם, בהליכי מקלט (ללקוחות הנמצאים במעצר) ובשאלות הנוגעות לזכויות אחרות שלהם. אנו מטפלים גם בתלונות ביחס להתנהלות הרשויות.

ביקורים במתקני כליאה

המוקד הוא ארגון זכויות האדם היחיד בישראל בעל גישה למתקני הכליאה למהגרים. המשמעות היא שאנשי הצוות ומתנדבי המוקד מהווים פעמים רבות קשר משמעותי של הכלואים, לעולם שבחוץ. אנו אלה שמספקים להם מידע אודות המצב המשפטי, זכויותיהם והאפשרויות העומדות בפניהם. היות ומרבית הכלואים אינם יכולים להרשות לעצמם ייצוג על ידי עורכי דין פרטיים, הם תלויים במידע שמספק להם המוקד.

במהלך שנת 2015 ביקרו אנשי המוקד במתקני הכליאה השונים למהגרים (חולות, סהרונים וגבעון) 138 פעמים. 41 אנשים שוחררו מהכלא מתוכם 21 מבקשי מקלט ו-9 מהגרים (זאת נוסף על 1,217 ששוחררו מחולות במסגרת פסק הדין של החוק למניעת הסתננות).

סיוע לקרבנות עיניים ולקרבנות עבירת הסחר בבני אדם

במהלך שנת 2015 פנו אל המוקד 271 ניצולי מחנות העיניים בסיני, מרביתם לאחר שקבלו זימון למתקן חולות. צוות המוקד ביצע 135 ראיונות לשם הגשת סיוע לפונים ואיסוף מידע. 28 מקרים הופנו למשטרת ישראל לשם הכרתם כקרבנות עבירת הסחר בבני אדם. הכרה שתאפשר העברתם למקלט ומתן שירותי שיקום. 19 מתוכם הוכרו על ידי המשטרה וזכו לסל שיקום, מהם 13 גברים ו-6 נשים. 2 מתוך הגברים אותרו על ידי צוות המוקד ושוחררו מכלא סהרונים לאחר 4 שנות מעצר!

בשנת 2015 הכירה ישראל ב-35 אנשים כקרבנות עבירת הסחר בבני אדם. משמעות הדבר היא כי למעלה ממחצית מקרבנות הסחר המוכרים בישראל בשנה זו, אותרו והועברו לרשויות על ידי המוקד.

בנוסף ובעקבות התערבות הקו החם בוטלו זימונים ל-8 קרבנות סיני נוספים. הליכים משפטיים לביטול הזימון הוגשו בשמם של עוד 5 קרבנות סיני. שלושה זימונים בוטלו ובשני מקרים נוספים ניתן צו ביניים המונע את המעצר בחולות.

פעילות משפטית

במהלך 2015 ניהל המוקד 75 הליכים משפטיים. בנוסף, נהלו 32 תיקים נוספים על ידי עורכי דין חיצוניים.

הרצאות וסיורים

המוקד מציע הרצאות וסיורים לקבוצות שונות, במטרה להעלות את המודעות הציבורית לקשיים עמם מתמודדים מהגרים ומבקשי מקלט בישראל.

פרסומים

פברואר 2015 – באין רצון חופשי
יולי 2015 – רואנדה או סהרונים
אוקטובר 2015 – מי מפקח על הפקחים?
דצמבר 2015 – מגורשים אל הלא נודע

דצמבר 2015 – המבוך
 דו"ח מעקב על מתקני הכליאה בישראל בשנת 2015, פורסם בחודש פברואר 2016

פעילות ציבורית

קמפיין סיני

בחודש ספטמבר 2015 השקנו קמפיין קצר להעלאת המודעות לכליאתם של ניצולי מחנות העינויים בסיני בחולות. מבחינה ציבורית, הקמפיין הושק במקביל לדיון הציבורי במשבר הפליטים הבינלאומי, ולקראת יום כיפור.

"רק בילטרלי"

בחודש דצמבר, בשיתוף פעולה עם ארגונים עמיתים, השקנו קמפיין במטרה למנוע הבאתם ארצה של 20 אלף מהגרי עבודה מסין לעבוד בבנין, ללא הסכמים בילטרליים. למרות התחייבויות קודמות של המדינה שלא להזמין לישראל מהגרי עבודה אלא במסגרת הסכמים בילטרליים, התכוונה הממשלה לאשר תכנית חדשה העוקפת את התחייבותה הקודמת. ההתעקשות להביא עובדים מסין, דווקא, אינה מקרית – היא קשורה באופן ישיר לדמי התיווך הגבוהים שמשלמים עובדים סינים בהשוואה לעובדים ממדינות אחרות ברחבי העולם. בעבר, דמי התיווך האסטרטוגמיים שגבו חברות כוח האדם הפרטיות עבור היתר עבודה בישראל הביאו רבים מן העובדים הסינים להשתעבד להלוואות עתק, בסכומים המגיעים עד 30,000 דולר לעובד. ללא הסכמים בילטרליים, לא יהיה כל פיקוח ממשלתי על דמי תיווך אלה והם צפויים לחזור ולהרקיע שחקים. המשמעות היא ברורה – עובד שיגיע במסגרת זו יהיה משועבד למעסיקו בשל החוב העצום שיצר לעצמו בהלוואות על מנת לקבל היתר. הוא יהיה חשוף במיוחד לניצול ולהעסקה בתנאים פוגעניים וייאלץ גם להישאר ולעבוד בישראל בניגוד לחוק באם לא יצליח להרוויח את סכומי העתק שלוהו, בטרם תסתיים תקופת העסקתו החוקית. הקמפיין התקיים ברשתות החברתיות ובתקשורת וכלל סרטון וידאו שהסביר כיצד חברות מרוויחות מניצולם של העובדים. הקמפיין לוהו בעצומה הקוראת לממשלה שלא לממש את ההחלטה. בחודש ינואר 2016 התקבל מענה לפיו כל הסכם שייחתם יכלול סעיפים שמטרתם להגן על העובדים.

תקשורת

במהלך שנת 2015 יזם המוקד 572 פרסומים בתקשורת כתובה ואלקטרונית (עיתונים, רדיו וטלוויזיה). 344 פרסמו בתקשורת הישראלית ו-150 נוספים פורסמו בתקשורת זרה.

2015 במספרים	
מספר שחרורים ממעצר	41 אנשים מתוכם 21 מבקשי מקלט ו- 9 מהגרים. זאת בנוסף על 1,217 ששוחררו מחולות במסגרת פסק הדין של החוק למניעת הסתננות.
מספר זימונים לחולות שבוטלו	36
מספר מקבלי השירות	3,500 (3,032 מבקשי מקלט, 468 מהגרים)
מספר ביקורי הכלא	138
מספר הפרסומים בתקשורת	572
מספר הדוחות שפורסמו	5
מספר קרבנות סחר שאותרו	20, מתוכם 19 קרבנות סיני ומקרה אחד של החזקה בתנאי עבדות.
מספר קרבנות הסחר שהוכרו	19
מספר ההליכים המשפטיים	79